

nummer van de vaste telefoon hebben laten opnemen in het telefoonboek. Concrete voorstellen zullen ten slotte gemaakt worden over de te nemen stappen in de toekomst om tot een zo representatief mogelijke steekproef te komen.

Meer resultaten van de Veiligheidsmonitor 2006 zijn opgenomen in het analyserapport en de tabellenrapporten die beschikbaar zijn op www.fedpol.be onder de rubriek 'publicaties'.

Ellen Van den Bogaerde*

INTERNET-BRONNEN VOOR CRIMINOLOGISCHE CIJFERGEGEVENS. EEN SIGNALEMENT

In een vorige bijdrage (jaargang 2006, nr 1)¹ gaven wij u informatie omtrent de vele gemeentelijke gegevens die via de "portaal lokale statistieken" beschikbaar zijn voor gemeentelijke contextbeschrijvingen en benchmarks op dat niveau. Sindsdien zijn er op die site al heel wat reeksen toegevoegd² en is er ook een nieuwe provinciale databank aangemaakt. Beslist de moeite om opnieuw een te surfen naar www.lokalestatistieken.be en/of u te abonneren op de svr-zine. U ontvangt dan vrij regelmatig het overzicht van de nieuw toegevoegde reeksen.

In deze bijdrage willen wij u twee andere sites aanbevelen. Allereerst de statistische site van het vroegere Nationaal Instituut voor de Statistiek, nu FOD – Economie - Afdeling Statistische Informatie –, te vinden via www.statbel.fgov.be. En vervolgens de site van het Europees Statistisch Systeem.

België. FOD - economie – Afdeling Statistiek

Criminaliteitscijfers zijn er veelgevraagd. Ze bevinden zich immers in de top tien van meest geconsulteerde cijfers op deze site van 'Statistics Belgium'. Wat vindt u er? Hoe gaat u te werk? Eigenlijk zeer eenvoudig.

1. Op de startpagina vindt u rechts een overzicht van de meest gevraagde statistieken. Criminaliteit staat erin opgenomen. U klikt daar en komt zo in de algemene rubriek "Recht, justitie en politiek – justitie en politie."

Deze rubriek vindt u ook door bovenaan in de menu-balk de rubriek Statistieken aan te vinken en zo door te gaan via Samenleving naar Criminaliteit en Gevangeniswezen. Langs beide toegangen komt u op de algemene pagina met volgende rubrieken :

- de gevangnissen (2002-2006)
- de geregistreerde criminaliteit in België en per gewest (2000-2005)
- leefmilieudelicten (2000-2005)
- de geregistreerde criminaliteit 1996-2000 en 2000-2004 (in de rubriek archiefreeksen)
- online studies (van vroeger tot heden)
- statistieken van de FOD Justitie, van de Dienst voor het Strafrechterlijk Beleid en Jaarstatistieken van het Openbaar Ministerie.
- Justitie in cijfers 2006, 2005, 2004, 2003
- Het Nationaal Veiligheidsplan 2004-2007
- Statistieken van de Federale Politie
- de Veiligheidsmonitor 2002-2004
- Criminaliteitscijfers Vlaanderen
- Internationale vergelijking victimisatiegraad (OESO)

U vindt er de nodige informatie (toelichtingen) bij de cijferreeksen die aangeboden worden. Ook de bronnen zijn duidelijk vermeld en waar nodig kunt u verder doorlinken naar nog meer informatie die door de eerste producent (vaak Ministerie van Justitie of de federale Politie) worden aangemaakt en aangeboden op hun eigen website. De Vlaamse criminaliteitscijfers verwijzen naar de criminaliteitsgegevens op de site van de studiedienst voor de Vlaamse Regering <http://aps.vlaanderen.be>

* Verantwoordelijke Veiligheidsmonitor Federale Politie, Dienst Politiebeleidsondersteuning van de Directie van de operationele politie informatie (CGOP)

1 DEVROE, E., DESCHAMPS, L., "De basiskaart in Vlaanderen", criminologische basisinformatie, *Panopticon*, 2000, nr. 3, 285-289.

2 Op www.lokalestatistieken.be vindt u steeds een geactualiseerd overzicht van alle reeksen die in de gemeentelijke databank van de Studiedienst van de Vlaamse Regering beschikbaar zijn op het internet.

2. Een bijkomende interessante rubriek is de rubriek “Digitale Bibliotheek”. Wanneer u er het trefwoord/thema ‘criminaliteit’ typt, krijgt u een vrij uitgebreide groep studies, rapporten, artikelen, eindverhandelingen en/of doctoraatsverhandelingen waar min of meer uitgebreid een criminologisch thema onderbouwd met cijfergegevens in vervat zit en die u meteen kunt opvragen. Toch wel verrassend hoe dichtbij bijvoorbeeld volgende studies, een kleine greep uit het groter geheel, beschikbaar zijn:

- *Houdingen tegenover straffen in de Europese Unie*. Europese Commissie, februari 2007
- *Criminaliteit en Veiligheid in de Europese Hoofdsteden*, Europese Commissie, februari 2007,
- *Geweld bij Belgische en Marokkaanse jongeren. Een exploratief onderzoek naar mogelijke houdingen en mogelijke triggers*. Eindverhandeling KUL, juli 2006.
- *Vluchtmisdrijf. Een analyse, een onderzoek en een aanzet tot oplossingen*, Eindverhandeling KUL, juli 2006
- *Het gebruik van cannabis en ecstasy*, Studie van OIVO, september 2005,
- *Slachtoffers van criminaliteit*, studie Sociaal Cultureel Planbureau, april 2006
- *Luisteren naar de mensen over onveiligheid. Algemeen verslag over onveiligheidsgevoelens*. Rapport met bibliografische synthese en 4 werkdocumenten, Koning Boudewijnstichting, april 2006.
- *The evolution of Terrorism in 2005. A statistical assessment*, rapport UG, februari 2006.
- *Gebruik van illegale drugs*. Rapport in het kader van de Gezondheidsenquête 2004, uitgegeven in 2006.
- *Het verband tussen autoritarisme-gerelateerde persoonlijkheidsfactoren, agressie, racisme en delinquentie.*, Eindverhandeling UG juli 2003.
- *Media-verslaggeving en de toegekende strafmaat: een verband?*, KUL, Juli 2005.
- *Visies van burgers op straf*, Eindverhandeling, VUB, 2004.

3. Wilt u op de hoogte blijven van het aanbod dat de federale overheid via zijn statistische afdeling aanbiedt, neem dan gerust een abonnement op één of meerdere van hun elektronische nieuws-

brieven. Op volgende pagina http://www.statbel.fgov.be/ezine/home_nl.asp vindt u de nodige uitleg zodat u weet wat u ervan mag verwachten. Zij geven vier elektronische communicaties:

- Nieuwsflits: Wordt u toegestuurd op éénvoudige vraag. Het bevat alle wijzigingen, en aanvullingen op hun website.
- E-mailservice Ecodata³: Dit is een service voor de gebruikers van de Ecodatabank. Een geïnteresseerde gebruiker klikt éénmaal zijn/haar gewenste statistieken op de Ecodatabank aan en vult vervolgens het formulier in met enkele persoonlijke gegevens. Telkens er bijwerkingen (updates) beschikbaar zijn voor de door de individuele gebruiker geselecteerde statistieken, ontvangt hij/zij een gepersonaliseerde e-mail. Het principe is als volgt: surf in Ecodata (<http://ecodata.mineco.fgov.be/>) naar de gewenste statistiek(en). Klik, na verloop van tijd, op het icoontje @ (staat op elke statistiekpagina in de hoofding). Vervolgens wordt de lijst van bezochte statistieken getoond, waarbij men enkele persoonlijke gegevens kan achterlaten.
- Alerter (voor journalisten en voor mensen die niets willen missen). Het zijn korte berichten met toevoegingen bij informatie die op de website verschijnt. Duidelijke achtergronden en informatie die slechts specialisten interesseert.
- België Ontcijferd: Is een deelname aan een initiatief van de journalisten Toon Lowette en Leo Van Dorsselaer. In het kader van het mediaproject *6minutes.net*, een gesegmenteerde nieuws- en informatiekrant via e-mail, werken ze mee aan de rubriek “België ontcijferd”. Deze rubriek bevat de meest recente statistische informatie over België, zijn inwoners en zijn burelen. In de eerste nummers kwamen aan bod: de frequentie van misdaden volgens gewest, de evolutie van de gevangenisbevol-

3 Ecodata is de naam van een databank van de FOD-Economie, Afdeling Sociaal-Economische Statistieken die u op interactieve wijze toegang verleent tot vele reeksen waarbij u zelf aggregatieniveaus en klassen kunt ingeven voor de opmaak van passende tabellen.

king, computergebruik op het werk in de landen van de Europese Unie, het analfabetisme in de wereld, de mening van de Belgen over voetpaden en fietspaden, de lagere sterfte tijdens de weekends, de drankconsumptie van de Belgen, het klimaat in 2003, de productie van langspeelfilms, excentrieke voornamen, een analyse van de zelfmoordcijfers in het Brusselse, de weerslag van de hittegolf in 2003 op het aantal sterfgevallen in Vlaanderen, de honden en katten van de Belgen, de ervaren gezondheid in functie van geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en activiteitsstatus en de evolutie van het aantal crematies.

Europa. Eurostat

Vooraf dit: hoe komt u op de Eurostat-site? U mag niet zomaar www.eurostat.eu intypen (en ook niet www.eurostat.org of www.eurostat.com). Al deze adressen zijn foutief. Het juiste adres is immers <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>. Bent u vertrouwd met de site van de Europese Unie www.europa.eu (en in het Nederlands http://www.europa.eu/index_nl.htm) dan vindt u Eurostat door op de startpagina de rubriek "Diensten" aan te klikken. Bovenaan het formulier dat u zo krijgt, kan u "Statistieken" aanklikken en meteen bent u in de site van Eurostat. In tegenstelling met de site van de Europese Unie biedt Eurostat de documentatie slechts in drie talen aan (Engels, Frans en Duits).

Biedt Eurostat, als beheerder van het Europees Statistisch Systeem, ook criminologische relevante informatie? Ja en nee. Nee want in de 'Frequently asked questions' (FAQ) van eind 2006 staat heel duidelijk op de vraag "Do you have any data on crime?" "At present there is no data at Eurostat but there will be in the near future. Data on crime is available from several sources. In the *European Sourcebook* you can find more information. You can however find Eurostat data on crime on urban areas, please consult the *Urban Audit Methodological handbook* (pdf). This data is available in the *General and regional statistics / Urban audit*.

Onze vraag hoe dichtbij deze 'near future' is, kon niet beantwoord worden.⁴ Noch in Luxemburg, waar Eurostat gevestigd is, noch in Brussel bij de rechtsopvolger van het Nationaal Instituut voor de Statistiek (FOD Economie - Afdeling Statistiek) kregen we een voldoende antwoord. Voorlopig blijven de *European Sourcebook* en de *Urban Audit* de voornaamste bronnen voor wie op zoek is naar Europees vergelijkende criminologische statistieken. We bekijken beide achtereenvolgens. Welke gegevens bevatten zij?

1. *European Sourcebook of Crime and Criminal Justice*. <http://www.europeansourcebook.org/> (zie ook ⁵)

Dit project van de Raad van Europa is gestart in 1996 en publiceerde in juni laatstleden haar derde editie. Het bevat gegevens voor 37 landen voor de periode 2000-2003. Op de website kan zowel de publicatie (in pdf-formaat), waarin niet alle tabellen zijn opgenomen, als de volledige set van originele data (in MSWord-formaat) via hun website gedownload worden. De publicatie omvat 174 pagina's en het tabellenboek 194. Ook de vorige publicaties zijn op dat adres te vinden. Op die manier zijn de cijfers vanaf 1990 gemakkelijk toegankelijk. Zowel de tweede als de derde editie zijn uitgegeven door WODC, het Nederlands Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum van het departement Justitie (www.wodc.nl). De Belgische cijfers zijn aangeleverd door Prof. Charlotte Vanneste, directeur van het Nationaal Instituut voor Criminologie

4 De statistieken inzake criminaliteit worden aangemaakt door het directoraat-generaal voor Justitie, Vrijheid en Veiligheid. Op 7 augustus 2006 besliste de Europese Commissie tot oprichting van een expertengroep belast met aanmaak van statistieken inzake criminaliteit en justitie-aangelegenheden inzake criminaliteit (Official Journal L 234, 29/8/2006 p 29-32). Deze groep werkt in opvolging van de Task Force die in 2004 was opgericht. Momenteel loopt een Europese Enquête omtrent slachtoffers van criminele feiten (victimization)

5 DEVROE, E., "Twee recente publicaties onder de loep: "European Sourcebook of Crime and Criminal Justice Statistics" en "Criminaliteit en rechtshandhaving", *Panopticon*, 2005 (1), pp. 93-99.

en Criminalistiek. Het rapport omvat statistieken omtrent onder meer de activiteiten van de politie, de vervolgingen, de veroordelingen en de gevangenen, de slachtoffers.

2. Urban audit

In het kader van de "Urban Audit" peilde de Europese Commissie in 2004 naar wat de inwoners van 31 steden uit de vijftien 'oude' EU-lidstaten over hun stad denken. Voor België werden Antwerpen, Brussel en Luik opgenomen in de enquête. Telkens werden driehonderd mensen ondervraagd over thema's als huisvesting, werkgelegenheid, vervuiling, openbare netheid, groen in de stad, integratie en veiligheid.

Vaak wordt een link gelegd tussen het onveiligheidsgevoel en de aanwezigheid van een migrantenpopulatie, maar dat blijkt niet uit deze enquête. Antwerpenaars (69%) vinden dat de vreemdelingen niet goed geïntegreerd zijn (enkel in Stockholm is men nog negatiever), maar ze voelen zich wel een pak minder onveilig dan de Luikenaars. Die voelen zich van alle Europese stedelingen het onveiligst, maar een kleine meerderheid (53%) vindt wel dat de vreemdelingen er vrij goed geïntegreerd zijn.

Op Eurostat-website is het mogelijk om de gegevens van Urban Audit te bevragen. U vindt op deze site ook het methodologisch handboek "Urban Audit". U vindt tevens meer cijfermateriaal over dit onderwerp op de website van "Urban Audit". Zo kunt u op deze site terecht voor:

- De profielen van elke bevroagde stad
- De ranking van iedere stad per indicator
- Steden met elkaar te vergelijken
- Opvragen van de data
- Structuur van elke bevroagde stad

Luc Deschamps